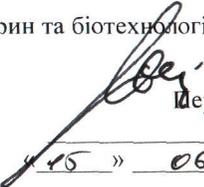

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра генетики, годівлі тварин та біотехнології

“Затверджую”
Перший проректор
Д.В.Бабенко

« 15 » 06 2020 р.

Гарант освітньої програми

В.О. Мельник
« _____ » _____ 2020 р.

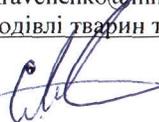
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Годівля тварин»

Галузь знань: 21 – «Ветеринарна медицина»

Освітня спеціальність: 212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Кваліфікація – лікар ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи

Галузь знань 21 «**Ветеринарна медицина**»
Спеціальність 212 «**Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза**»
Освітньо-професійна програма «**Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза**»
Освітній ступінь «**Магістр**»
Семестр 4-й
Форма здобуття освіти (денна)
Викладачі Кравченко Олена Олександрівна, к.с.-г.н,
доцент, ookravchenko@ttnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри генетики, годівлі тварин та біотехнології.
Протокол № 10 від «20» травня 2020 року.
Завідувач кафедри Луговий С.І.

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.
Протокол № 10 від «22» травня 2020 року.
Голова науково-методичної комісії Стародубець О.О.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.
Протокол № 10 від «25» травня 2020 року.
Голова вченої ради Гиль М.І.

Миколаїв
2020

1. Призначення навчальної дисципліни	Дисципліна «Годівля тварин» вивчає вплив рівня годівлі тварин і птиці на підвищення їх продуктивності, рентабельне ведення тваринництва; вивчає потребу використання тваринами енергії, протеїну, амінокислот, ліпідів, вуглеводів, вітамінів, хімічних елементів, а також аналіз кормів і їх використання.
2. Мета навчальної дисципліни	Метою курсу є сформувати у здобувача вищої освіти систему знань і навичок з організації науково обґрунтованої системи годівлі с.-г. тварин, прогресивних засобів заготівлі, зберігання та раціонального використання кормів.
3. Компетентності	ФК 21.1-21.10
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:
знати:	історію розвитку науки про годівлю с.-г. тварин; хімічний склад кормів і фізіологічне значення поживних речовин у живленні тварин; використання поживних речовин в організмі тварин; способи оцінки поживності кормів; основні види кормів та їх класифікація; фактори, які впливають на склад і поживність кормів; методи зоотехнічної та господарської оцінки кормів; склад, поживність, дієтичні властивості і якість різних кормів, способи їх заготівлі та використання в годівлі тварин і птиці; основи нормованої годівлі; нормовану годівлю молодняку тварин різних видів після народження, при вирощуванні та відгодівлі; нормовану годівлю птиці; потребу тварин у кормах; використання обчислювальної техніки для оптимізації раціональної годівлі тварин.
вміти:	враховувати особливості травлення та обміну речовин у тварин різних видів і вікових груп при організації їх годівлі; використовувати поживні, мінеральні і біологічно активні речовини в годівлі тварин для оптимального впливу на їх фізіологічний стан і продуктивність; враховувати властивості кормів та зміни їх складу при заготівлі, зберіганні та підготовці їх до згодовування; уміти проводити хімічний аналіз, розраховувати поживність кормів; визначати норму годівлі, складати раціони за деталізованими нормами, здійснювати контроль за рівнем і повноцінністю годівлі.

5. Опис дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	150 годин/ 5 кредитів 42 години/ 1,41 кредити 22 години/ 0,73 кредити 64 години/ 2,13 кредити		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	лб/пз	сам. робота
4-й семестр				
1	1.1. Зоотехнічний аналіз кормів	2	1/1	4
2	1.2. Оцінка поживності кормів за перетравними поживними речовинами. Методи визначення перетравності поживних речовин кормів. Коефіцієнти перетравності. Фактори, які впливають на перетравність поживних речовин	2	2/2	2
3	1.3. Обмін речовин і енергії в організмі тварин. Методи вивчення обміну речовин і енергії. Вивчення енергетичної поживності кормів. Методи оцінки енергетичної поживності кормів	2	2/2	4
4	1.4. Протеїнова поживність кормів. Склад білків. Замінні і незамінні амінокислоти. Біологічна цінність протеїну. Вуглеводна і жирова поживність кормів. Роль різних форм вуглеводів у живленні тварин. Методи контролю повноцінності вуглеводного і жирового живлення тварин	2	1/1	4
5	1.5. Вітамінна поживність кормів. Класифікація вітамінів. Одиниці виміру активності вітамінів. Методи контролю повноцінності вітамінного живлення. Мінеральна поживність кормів. Мінеральні речовини в годівлі тварин і птиці. Доступність мінеральних речовин. Методи контролю за мінеральним живленням тварин і птиці	2	1/1	2
6	1.6. Комплексна оцінка поживності кормів. Поняття про диференційну оцінку поживності кормів і раціонів. Взаємозв'язок енергії, поживних і біологічно-активних речовин та їх роль у підвищенні ефективності використання кормів. Контрольні показники повноцінності при використанні деталізованих норм годівлі тварин. Методи контролю повноцінності годівлі тварин і птиці	2	1/1	4

7	2.1. Класифікація кормів. Особливості технології заготівлі, консервування, зберігання кормів та підготовки їх до згодовування	2	-/-	2
8	2.2. Наукові основи приготування сіна і трав'яного борошна. Фактори, які впливають на поживність і якість сіна і трав'яного борошна в процесі їх виробництва і зберігання. Солома, та інші види грубих кормів – хімічний склад і способи підготовки грубих кормів до згодовування	2	1/1	4
9	2.3. Наукові основи приготування високоякісного силосу і сінажу, мікробіологічні процеси при заготівлі і особливості їх збереження в умовах виробництва. Коренебульбоплоди і баштанні корми – їх поживні і дієтичні властивості. Підготовка до згодовування різним видам тварин	2	1/1	4
10	2.4. Зернові корми. Хімічний склад і поживність зернових злакових і бобових. Технологія підготовки зернових до згодовування. Методи деструкції антипоживних речовин. Технологія консервування вологого зерна. Відходи технічних виробництв і харчові відходи – поживність і особливості їх використання в годівлі тварин. Технологічні особливості підготовки до згодовування.	2	1/1	2
11	2.5. Корми тваринного походження – поживність і технологія виробництва. Особливості зберігання кормів тваринного походження і їх використання в годівлі тварин. Комбікорми і балансуєчі кормові добавки. Види комбікормів і преміксів, вимоги ДОСТів до їх поживності і якості. Характеристика компонентів преміксів, БВМД, БВД та строки їх зберігання	2	1/1	2
12	3.1. Годівля бугаїв-плідників і сухостійних корів. Основи нормованої годівлі. Потреба бугаїв у поживних речовинах при різних режимах їх використання. Норма годівлі, раціони та їх структура. Вплив рівня і повноцінності годівлі в період сухостою на якість приплоду, продуктивність та здоров'я корів	2	1/1	2
13	3.2. Годівля лактуючих корів. Особливості годівлі дійних корів у літній і зимово-стійловий період. Особливості балансування раціонів корів у різні періоди року. Роздій корів. Технології годівлі корів. Норми і раціони	2	1/1	6
14	3.3. Вирощування і відгодівля молодняка великої рогатої худоби. Технологія вирощування телиць до 6-місячного віку. Норми і раціони	4	1/1	2
15	3.4. Годівля овець. Годівля баранів-плідників, вівцематок і молодняка овець. Норми і раціони	2	1/1	2

16	3.5. Годівля кнурів-плідників, холостих і порослих маток. Корми для свиней. Технології годівлі свиней. Норми і раціони	2	1/1	2
17	3.6. Годівля підсисних свиноматок і порослят до відлучення. Особливості живлення порослят до відлучення. Схеми підгодівлі порослят. Норми і раціони	2	1/1	4
18	3.7. Відгодівля свиней. Відгодівля свиней у фермерських господарствах і в умовах промислових комплексів. Норми і раціони	2	1/1	4
19	3.8. Годівля коней. Особливості травлення у коней. Потреба коней в поживних речовинах, режим і техніка годівлі коней. Корми, норми і раціони	4	1/1	2
20	3.9. Годівля птиці. Особливості травлення у курей. Фазова годівля курей. Норми і раціони	4	1/1	4
21	3.10. Годівля хутрових звірів. Особливості травлення, підготовка кормів до згодовування. Норми і раціони	6	1/1	2
За семестр		42	22/22	64
Всього		42	22/22	64
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на практичних заняттях за теоретичним матеріалом курсу та захисту виконаних практичних завдань. Контроль виконання завдань самостійного опрацювання проводиться за допомогою тестування з використанням ПЕОМ в оболонці Moodle.</p> <p>Підсумковий контроль забезпечується шляхом проведення заліку в усній формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри. Оцінювання виконується за шкалою ЄКТС.</p> <p>Здобувачі, які набрали впродовж семестру 60 балів та більше одержують залік без його складання. В іншому випадку залік складається й набрані бали додаються до семестрових.</p> <p>По закінченню семестру здобувач допускається до заліку за таких умов:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набрано мінімум 36 семестрових балів; - при набраних балах є бажання поліпшити рейтинг й оцінку. <p>Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>			

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ змістового модулю	Кількість годин/зал. кредитів		Форма контролю	Кількість заход.	Оцінка		Сума	
	лекційні	лаб.-прак. заняття			Макс	Мін	Макс	Мін
1	12/0,40	8/0,27	Опитування на лекції	2	5	3	10	6
		4/0,13	Опитування на лабораторних заняттях	3	5	4	15	12
			Тестовий контроль поточний	1	5	3	5	3
			Разом за зміст. модуль	6	x	x	30	21
2	10/0,33	4/0,13	Опитування на лекції	1	4	2	4	2
		8/0,27	Опитування на лабораторних заняттях	3	2	1	6	3
			Тестовий контроль поточний	1	5	3	5	3
			Разом за зміст. модуль	5	x	x	15	8
3	20/0,67	10/0,33	Опитування на лекції	3	5	3	15	9
		8/0,27	Опитування на лабораторних заняттях	5	5	3	25	15
			Тестовий контроль поточний	2	5	3	10	6
			Разом за зміст. модуль	10	x	x	50	30
	64/2,13	Тестування за програмою самостійної роботи		1	5	1	5	1
Разом	42/1,40	22/0,73 22/0,73	Всього за семестр	25	x	x	100	60
Всього 150 год. (5,0 з.к.)								

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
75 – 89	BC	
60 – 74	DE	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	не зараховано з обов'язковими повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;
- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

8. Інформаційні джерела

- Основні:
1. Баканов В.Н., Менькин В.К. Кормление с.-х. животных. – М. : Агропромиздат, 1989. – 511 с.
  2. Богданов Г.А. и др. Кормление с.-х. животных. – М. : Агропромиздат, 1990. – 620 с.
  3. Дмитроченко А.П., Пшеничный П.Д. Кормление с.-х. животных. – М. : Колос, 1975. – 480 с.
  4. Ібатуллин І.І. та ін. Практикум з годівлі с.-г. тварин. – К. : Вища школа, 2003. –432 с.
  5. Калашников А.П. и др. Нормы и рационы кормления с.-х. животных. – М. : Агропромиздат, 1985. – 352 с.
  6. Карпуть М.М. та ін. Довідник поживності кормів. – К. : Урожай, 1988. – 400 с.
  7. Ноздрін М.Т. та ін. Деталізовані норми годівлі с.-г. тварин. – К. :Урожай. 1991. – 344 с.
  8. Петухова Е.А. и др. Зоотехнический анализ кормов. – М. : Агропромиздат, 1989. – 240 с.
  9. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля с.-г. тварин. Підручник. Суми : Університетська книга, 2004 – 510 с.
  10. Проваторов Г.В. та ін. Норми годівлі, раціони і

	<p>поживність кормів для різних видів с-г. тварин. Довідник. – Суми : Університетська книга, 2008. – 488 с.</p> <p>Додаткові:</p> <p>11. Георгиевский В.И. и др. Минеральное питание животных. – М.: Колос, 1979. – 471 с.</p> <p>12. Градусов Ю.Н. Усвояемость аминокислот. – М.: Колос, 1979. – 400 с.</p> <p>13. Даниленко И.А. и др. Силос. – М.: Колос, 1972. – 214 с.</p> <p>14. Кальницкий Б.Д. Минеральные вещества в кормлении животных. – М.: Колос, 1985. – 342 с.</p> <p>15. Карелин А.И. Профилактика анемии поросят. – М.: Колос, 1975. – 243 с.</p> <p>16. Клиценко Г.Т. та ін. Мінеральне живлення тварин. – К.: Світ, 2001. – 576 с.</p> <p>17. Куна Т.Д. Кормление лошадей. – М.: Колос, 1983. – 352 с.</p> <p>18. Маскаев В.Я. та ін. Голівля тварин. – К.: Урожай, 1987. – 168 с.</p> <p>19. Ткачев Є.З. Фізіологія живлення свиней. – М.: Колос, 1981. – 156 с.</p> <p>20. Цюпко В.В. Фізіологічеськіє основні питання молочного скота. – К.: Урожай, 1984. – 152 с.</p>
<p>9. Інтрація здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Передачено використання індивідуальної форми навчання для здобувача за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/vrptsb/rp_gpod_t_vrptsb/kaf-genetics/) та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua) з необхідним його наповненням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

(підпис)

Доцент кафедри
Кравченко О.О.